

toată lumea iubește teatrul

Sergi Selian

O „Furtună“ aparte pe țărmlul mării

Se spune, pe bună dreptate, că teatrul este, în primul rind, arta actorului. Abia apoi vine regizorul. Nu știu dacă afirmația rămâne valabilă și pentru teatrul de păpuși... Pentru o dată, însă (și asta, tocmai acum, cind actorul apare ca interpret — sau invers), ierarhia e răsturnată. Că piesa este una de Shakespeare, însă n-ar fi de tot șocant. S-a mai văzut. Că este vorba de **Furtuna**, devine și mai explicabil. Nu este Prospero un demiurg care își manevrează supușii și nesupușii ca pe niște păpuși? Iată-l, în carne și oase, înalt, pletos, bărbos, cu gesturi hieratice, oficiind pe scena minusculă, printre siluete miniaturale (iar unele — Iris, Ceres, Junona — supradimensionate), dar și printre făpturi umane la scara 1:1. Cine sînt unii, cine sînt ceilalți — simpla lectură a piesei pare să-i fi departajat. Așadar, o idee originală îi urcă pe scenă, cu propriile lor mișcări, pe minuitori. Cu riscul de rigoare. Că unii (deci, nici un actor profesionist) sînt stingaci sau inocenți sau monocorzi (dar alții surprinzător de dezinvolti), nu-i o dramă. În fond, o interpretare histrionică și cabotină se nea-drează de minune în convenția de gradul doi a teatrului de păpuși, unde totul e credibil. Iar o idee cu adevărat originală în ordinea distribuției, poate axul central al spectacolului, este Ariel, să-i zicem **Trifrons**, personajul divizat — cu replici cu tot — în trei „actrițe“ uniformizate și impersonalizate printr-un costum bine

gîndit și el (inclusiv coliviiile care le cuprind capetele, ca niște carcere ale spiritului). Și, pentru că veni vorba de costume, poate fi numit astfel veșmintul amorf, singur clocvent, o pînză de sac interminabilă, cu o cocoasă monstruoasă, pe care e silit să-l suporte Caliban (de altfel, interpretat ireproșabil)? Și, pentru că veni vorba de acesta, se poate omite finalul à rebours, un Caliban proțâpit dominator pe platforma superioară, cea a locuinței lui Prospero, după ce l-a „incarcerat“ el pe stăpînul său (văduvit, din păcate, și de o bună parte a monologului de la sfîrșit)? Și despre ce ar mai putea fi vorba? Despre muzică, firește. Ciudata și, totuși, atît de adecvata muzică, în care pianul vibrează, bateria ritmează, fluierle se tînguiesc, clopoței clichețesc, în melodii de jazz tradițional, în blues-uri, în folclor românesc și oriental, cu „menestrelii“ insinuauți uneori pe scenă, da, căci muzica asta bizară ca idee sună neașteptat de **teatral**, de **elisabetan**, perfect „în ton“ cu fluxul dramaturgic, fie ea lirică, fie gravă, pe alocuri chiar hazlie. Într-un cuvînt (și aceasta ar putea fi ultima vorbă, atoteprinzătoare), un spectacol **incîntător**, născocit cu inteligență de oameni hăruiți. Patru sînt, cu osebire, aceștia, autorii lui, i-am elogiat prin cele făptuite, acum să-i numim Kóvacs Ildikó — regizoarea (cu toate acele idei originale și încă altele), Dan Frățiciu — scenograful (metamorfозînd, într-un decor funcțional, ideile, inclusiv ale sale), Harry Tavitian și Corneliu Stroe — muzicienii (creatori de sugestivă ambianță sonoră, ei înșiși interpreți). La Constanța, o **Furtună** cu adevărat rîvâșitoare.

toată lumea
iubește teatrul